

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10546
Tarih : 18.02.2025

24501

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

Son dönemlerde toplumun çeşitli kesimlerine ve kurullarına yönelik gözaltı operasyonları hız kazanmış durumdadır. Seçilmiş belediye başkanlarının gözaltına alınması, tutuklanması, kayyım atamaları, basın mensuplarına yönelik gözaltı ve tutuklamalar, avukatlara yönelik yargı kısılacı gibi yaşanan gelişmeler demokratik seçimlerin, kent uzlaşılarının, meslek odalarının da hedef haline dönüştüğünün bir ifadesi olmaktadır.

İstanbul Barosu hakkında başlatılan soruşturma, bu süre zarfında Baro Yönetim Kurulu üyesi olan Fırat Epözdemir'in tutuklanması, kent uzlaşısı kapsamında seçilen belediyelere yönelik gözaltı ve tutuklamaların odak noktası haline getirilen Halkların Demokratik Kongresi (HDK)'ne atfedilen suçlar izaha muhtaçtır. Zira bünyesinde siyasi parti, vakıf, dernek ve benzeri yasal organizasyonları barındıran bir platform olan HDK'nin suça konu eylem ve etkinlikleri mevzubahis değildir. Açık ve legal alanda faaliyet yürüten HDK'nin yaptığı açıklamalar ve düzenlediği organizasyonlar; halkların taleplerine, demokrasi ihtiyaçlarına, adalet ve barış olgularına yöneliktir. Kartal ve Ataşehir belediyeleri ile Üsküdar, Sancaktepe, Fatih, Tuzla, Adalar, Şişli ve Beyoğlu belediyeleri meclis üyelerinin gözaltına alınmaları ve gözaltı süreçlerinin HDK ile ilişkilendirilmesi yasal zeminden uzaktır. Gözaltılara dair İstanbul C.Başsavcılığı tarafından yapılan açıklamada; *"Halkların Demokratik Kongresi (HDK) hakkında ise Terörle Mücadele Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan raporlara göre; Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin 02/12/2019 tarih ve 2018/4589 Esas- 2019/7385 Karar sayılı kararıyla PKK/KCK terör örgütünün unsuru olarak ayrıca terör örgütü olarak kabul edilen Demokratik Toplum Kongresi (DTK)'nin devamı niteliğinde olduğu, HDK'nin legal görünümlü bir cephe yapılanması ve TBMM'ye alternatif bir meclis olduğu, bileşenlerinin HBDH cephesindeki terör örgütlerinin legal uzantılı yapılanmaları olduğu, meclislerinin KCK sözleşmesiyle özdeşlik gösterdiği, PKK/KCK terör örgütünün talimatları doğrultusunda legal görünümlü protesto yürüyüşü, basın açıklaması, miting vb. Eylem/ etkinlikleri düzenleyerek*

toplumsal alanı örgütlediği, 6-7-8 Ekim Kobani olayları, Demokratik Özerklik ilanları ve Çukur- Barikat olaylarında toplumsal alanı örgütleyerek toplumdaki kitlelere kanalize olup Demokratik Özerklik stratejisini kabul ettirmeye çalıştığı, terör örgütlerinin kırsal alanlarına eleman gönderdiği, hiyerarşik olarak PKK/KCK terör örgütünün sözde Türkiye Yürütmesi olan KCK/TDÖ parça örgütlenmesi altında siyasi alan yapılanmasının çatı yapısı olarak yer aldığı tespit edilmiştir.” ifadeleri yer almıştır. Savcılık bahsinde geçen Yargıtay Kararı içeriğinde HDK’ye yönelik bir atıf olmaması dikkate değerdir. Kararda yer alan Demokratik Toplum Kongresi (DTK) olup, DTK’nin de daha evvel TBMM tarafından çağrılı olarak TBMM’de sunum yapmış olduğu nazara alındığında bahse konu Yargıtay kararının da hukuka uygunluğu tartışmalıdır. Halihazırda HDK’ye yüklenen ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından referans alınan Yargıtay kararının ise HDK ile hiçbir ilintisi bulunmamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Her biri yasal zeminde demokratik siyasi faaliyet yürüten siyasi parti ve derneklerden oluşan bir toplamın bir seçim stratejisi olarak yürüttüğü kent uzlaşısının terör faaliyeti olarak değerlendirilmesinin hukuki gerekçesi nedir? Kent Uzlaşısını; benzer şekilde yasal zeminde varlığı kabul edilen partilerin oluşturduğu ittifaklar olarak seçimlerde boy göstermiş benzer bir yapılanmalar olan 6’lı masa yahut AKP - MHP ortaklığından ayıran nedir?
- 2- Her biri ayrı ayrı Dernekler Kanunu ve Siyasi Partiler Kanunu'na göre kurulmuş ve bu çerçevede faaliyet gösteren kurumların seçime yönelik faaliyetleri ayrı ayrı suç teşkil etmezken; bu kurumların "Kent Uzlaşısı" adı altında birleştiğinde terör faaliyeti yürütmüş olmakla suçlanmasının izahı nedir?
- 3- Savcılık açıklamasında belirtildiği üzere terör örgütü yönetimince yapıldığı iddia edilen seçim ortaklığının adaylarına YSK tarafından onay verilmiş olmasının izahı nedir? İddia edildiği kadar bariz bir terör faaliyetinin daha önce tespit edilememiş olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 4- Halk YSK tarafından onay verilmiş adaylara oy vererek iradesini göstermişken; daha sonra onay verilen kurumlar/ ve kişilerin kriminalize edilmesini seçme hakkı ve kazanılmış haklar bağlamında nasıl değerlendirmektesiniz? Halkın iradesinin kabul görmeyişi demokratik olarak ne ifade etmektedir?
- 5- Devletin ilgili kurumları tarafından seçilme yeterliliği ve şartları bakımından gerekli onayları verdiği kişiler lehinde halkın seçme hakkını kullanmış olması suç mudur? Değil ise; bu durumun faturası neden seçme hakkını kullanan halka kesilmektedir?
- 6- Savcılık açıklamasında belirtildiği üzere HDK'nin TBMM'ye alternatif bir meclis olduğu kanaatini nasıl değerlendirmektesiniz? Siyasi parti, dernek ve kuruluşlardan oluşan bir platformun Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin alternatifi olarak nitelendirilmesi kabul edilebilir midir?
- 7- Savcılık tarafından emsal olarak gösterilen Yarıtay 16. Ceza Dairesi'nin ilgili kararını incelediniz mi? Bu kararda HDK'ye dair tek bir kelime, tespit yahut suçlamanın bulunmadığının farkında mısınız?
- 8- Savcılık açıklamasında gerekçe olarak bildirilen "HDK'nin DTK'nin devamı niteliğinde bir kurum" olduğu görüşü objektif midir? 40'tan fazla bileşeni olan bir platformun başka

kurumun devamı kişisel değerlendirmesi ile "terör suçları" kapsamında değerlendirilmesi hukuken doğru mudur?

- 9- Seçilme yeterliliği bakımından onay almış bulunan kişilerin daha sonra çeşitli suçlamalar ile görevden uzaklaştırılması noktasında; bu onayı vererek halkın seçme hakkına halel getiren sorumlu kişi ve kurumların bu husustaki sorumluluğuna dönük akıbeti ne olacaktır?
- 10- Her biri yasal zeminde faaliyet gösteren HDK bileşeni bu siyasi partilere üye olmak suç mudur?
- 11- Meslek odalarının toplumsal gelişmeler hakkında açıklama yapmalarını Anayasal Haklar bağlamında nasıl değerlendirmektesiniz? Bu açıklamaların suç teşkil etmesinin gerekçeleri nelerdir?
- 12- Gazetecilik faaliyetleri sebebiyle göz altına alınan kişilerin sayısındaki istikrarlı artışın basın özgürlüğüne etkileri nelerdir?
- 13- Son dönemlerde artan belediyelere yönelik gözaltı operasyonlarında, gözaltına alınanların Halkların Demokratik Kongresi üyesi, delegesi olmaları suç mudur?
- 14- Siyasi partilerin bir platform etrafında yer alıyor olmaları ve bu kapsamda yürüttükleri siyasi faaliyetler suç mudur?
- 15- Barışı savunmak ve barış talebinde bulunmak suç mudur?